

ตารางที่ 39 ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบแบบฝึกหัดชุดที่ 3

ข้อที่	P	R	ข้อที่	p	R
1	0.46	0.36	16	0.46	0.36
2	0.46	0.50	17	0.54	0.36
3	0.57	0.43	18	0.61	0.36
4	0.43	0.29	19	0.71	0.29
5	0.46	0.36	20	0.64	0.29
6	0.43	0.43	21	0.54	0.36
7	0.36	0.43	22	0.75	0.36
8	0.54	0.36	23	0.61	0.21
9	0.61	0.50	24	0.39	0.50
10	0.57	0.29	25	0.50	0.43
11	0.64	0.29	26	0.57	0.57
12	0.64	0.57	27	0.50	0.57
13	0.68	0.36	28	0.75	0.36
14	0.50	0.43	29	0.64	0.43
15	0.43	0.43	30	0.50	0.43

ค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.39 – 0.75

ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.21 – 0.57

ค่าความเชื่อมั่น (KR-20) = 0.82

ตารางที่ 40 ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ข้อที่	P	R	ข้อที่	p	R
1	0.50	0.57	16	0.46	0.36
2	0.43	0.29	17	0.50	0.43
3	0.46	0.36	18	0.57	0.43
4	0.39	0.36	19	0.61	0.50
5	0.32	0.36	20	0.46	0.50
6	0.43	0.43	21	0.43	0.43
7	0.50	0.43	22	0.61	0.50
8	0.57	0.43	23	0.50	0.43
9	0.46	0.50	24	0.46	0.36
10	0.36	0.43	25	0.57	0.43
11	0.43	0.43	26	0.64	0.43
12	0.46	0.36	27	0.50	0.43
13	0.43	0.29	28	0.46	0.36
14	0.32	0.36	29	0.43	0.29
15	0.39	0.36	30	0.50	0.29

ค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.32 – 0.64

ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.29 – 0.57

ค่าความเชื่อมั่น (KR-20) = 0.81

ตารางที่ 41 ค่าอำนาจจำแนก (t) แบบวัดเจตคติ

ข้อที่	T
1	8.21
2	5.21
3	8.75
4	5.53
5	2.80
6	8.10
7	4.21
8	9.29
9	4.21
10	7.07
11	6.33
12	7.77
13	7.81
14	10.67
15	4.38
16	8.00
17	7.77
18	8.75
19	3.96
20	7.07

ค่าความเชื่อมั่น(α) เท่ากับ 0.96

ตารางที่ 42 คะแนนชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง งานประดิษฐ์ใบตอง ชุดกิจกรรมที่ 1

คนที่	คะแนนแบบฝึกหัด			คะแนนปฏิบัติ	รวม
	ตอนที่ 1	ตอนที่ 2	ตอนที่ 3		
	(10 คะแนน)	(10 คะแนน)	(10 คะแนน)	(20 คะแนน)	(50 คะแนน)
1	7	8	7	16	38
2	8	7	8	17	40
3	7	7	9	15	38
4	8	8	8	14	38
5	9	10	9	19	47
6	9	7	9	18	43
7	8	8	8	17	41
8	8	9	9	18	44
9	7	8	8	16	39
10	9	10	9	18	46
11	7	8	9	17	41
12	8	7	8	16	39
13	7	8	9	15	39
14	6	7	9	16	38
15	8	7	8	18	41
16	9	9	8	17	43
17	10	9	8	18	45
18	8	8	8	17	41
19	9	7	8	18	42
20	7	8	8	19	42
21	8	9	8	18	43
22	9	8	7	18	42
23	9	9	9	19	46
24	8	9	9	18	44
25	7	8	9	17	41

ตารางที่ 42 (ต่อ)

คนที่	คะแนนแบบฝึกหัด			คะแนนปฏิบัติ	รวม
	ตอนที่ 1	ตอนที่ 2	ตอนที่ 3		
	(10 คะแนน)	(10 คะแนน)	(10 คะแนน)	(20 คะแนน)	(50 คะแนน)
26	7	7	8	19	41
27	8	9	8	18	43
28	9	9	9	17	44
29	9	9	8	16	42
30	8	9	8	15	40
31	8	7	8	17	40
32	7	6	7	15	35
33	8	9	8	16	41
34	9	9	8	15	41
35	9	9	8	14	40
36	9	9	9	16	43
37	10	9	8	17	44
38	8	9	8	18	43
39	9	10	8	17	44
40	9	10	9	17	45
รวม	327	333	331	676	1667
$\bar{X}$	8.18	8.33	8.28	16.90	41.68
S.D.	0.93	1.02	0.60	1.35	2.59
ร้อยละ	81.75	83.25	82.75	84.50	83.35

ตารางที่ 43 คะแนนชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง งานประดิษฐ์ใบตอง ชุดกิจกรรมที่ 2

คนที่	คะแนนแบบฝึกหัด			คะแนนปฏิบัติ	รวม
	ตอนที่ 1	ตอนที่ 2	ตอนที่ 3		
	(10 คะแนน)	(10 คะแนน)	(10 คะแนน)	(20 คะแนน)	(50 คะแนน)
1	8	9	8	18	43
2	7	8	7	19	41
3	8	7	7	17	39
4	9	8	8	18	43
5	7	7	8	16	38
6	8	8	7	17	40
7	9	9	8	18	44
8	8	9	9	16	42
9	8	8	8	18	42
10	9	10	10	17	46
11	9	8	7	16	40
12	7	10	8	17	42
13	8	9	9	15	41
14	7	8	8	16	39
15	9	7	8	18	42
16	8	8	9	17	42
17	9	10	10	18	47
18	9	9	9	17	44
19	7	9	9	16	41
20	8	7	8	18	41
21	9	8	7	15	39
22	8	9	8	16	41
23	9	9	8	17	43
24	9	9	9	15	42
25	7	8	8	16	39

ตารางที่ 43 (ต่อ)

คนที่	คะแนนแบบฝึกหัด			คะแนนปฏิบัติ	รวม
	ตอนที่ 1	ตอนที่ 2	ตอนที่ 3		
	(10 คะแนน)	(10 คะแนน)	(10 คะแนน)	(20 คะแนน)	(50 คะแนน)
26	9	8	9	18	44
27	9	8	9	17	43
28	9	9	9	16	43
29	7	9	7	15	38
30	8	9	8	17	42
31	9	9	9	16	43
32	7	7	8	18	40
33	6	9	9	16	40
34	8	8	7	15	38
35	9	8	9	16	42
36	8	7	8	17	40
37	9	8	7	16	40
38	8	7	8	16	39
39	9	9	8	17	43
40	7	8	9	18	42
รวม	326	334	329	669	1658
$\bar{X}$	8.15	8.35	8.23	16.73	41.45
S.D.	0.86	0.86	0.83	1.06	2.09
ร้อยละ	81.50	83.50	82.25	83.63	82.90

ตารางที่ 44 คะแนนชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง งานประดิษฐ์ใบตอง ชุดกิจกรรมที่ 3

คนที่	คะแนนแบบฝึกหัด			คะแนนปฏิบัติ	รวม
	ตอนที่ 1	ตอนที่ 2	ตอนที่ 3		
	(10 คะแนน)	(10 คะแนน)	(10 คะแนน)	(20 คะแนน)	(50 คะแนน)
1	8	8	9	16	41
2	9	9	8	17	43
3	8	8	9	15	40
4	7	8	9	18	42
5	9	9	8	17	43
6	8	8	7	16	39
7	9	9	9	15	42
8	9	8	8	17	42
9	8	9	8	16	41
10	10	10	9	18	47
11	8	9	8	16	41
12	9	10	9	15	43
13	9	10	8	16	43
14	8	7	7	15	37
15	7	8	7	16	38
16	8	8	9	17	42
17	10	9	9	15	43
18	8	7	9	16	40
19	7	9	8	17	41
20	8	9	10	18	45
21	9	8	8	18	43
22	8	9	8	17	42
23	7	9	7	18	41
24	8	9	8	19	44
25	9	8	9	16	42

ตารางที่ 44 (ต่อ)

คนที่	คะแนนแบบฝึกหัด			คะแนนปฏิบัติ	รวม
	ตอนที่ 1	ตอนที่ 2	ตอนที่ 3		
	(10 คะแนน)	(10 คะแนน)	(10 คะแนน)	(20 คะแนน)	(50 คะแนน)
26	9	10	10	19	48
27	8	9	8	18	43
28	7	8	9	16	40
29	8	10	8	17	43
30	8	9	9	18	44
31	9	8	9	15	41
32	7	6	7	17	37
33	7	8	8	17	40
34	6	7	9	16	38
35	8	8	8	18	42
36	9	9	8	19	45
37	8	8	7	15	38
38	7	7	8	16	38
39	8	8	9	15	40
40	8	7	8	16	39
รวม	325	337	333	666	1661
$\bar{X}$	8.13	8.43	8.33	16.65	41.53
S.D.	0.88	0.96	0.80	1.23	2.50
ร้อยละ	81.25	84.25	83.25	83.25	83.05

ตารางที่ 45 คะแนนชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง งานประดิษฐ์ใบตอง จำแนกตามชุดกิจกรรม

คนที่	คะแนนชุดกิจกรรมการเรียนรู้			รวม
	ชุดกิจกรรมที่ 1	ชุดกิจกรรมที่ 2	ชุดกิจกรรมที่ 3	
	(50 คะแนน)	(50 คะแนน)	(50 คะแนน)	
1	38	43	41	122
2	40	41	43	124
3	38	39	40	117
4	38	43	42	123
5	47	38	43	128
6	43	40	39	122
7	41	44	42	127
8	44	42	42	128
9	39	42	41	122
10	46	46	47	139
11	41	40	41	122
12	39	42	43	124
13	39	41	43	123
14	38	39	37	114
15	41	42	38	121
16	43	42	42	127
17	45	47	43	135
18	41	44	40	125
19	42	41	41	124
20	42	41	45	128
21	43	39	43	125
22	42	41	42	125
23	46	43	41	130
24	44	42	44	130
25	41	39	42	122

ตารางที่ 45 (ต่อ)

คนที่	คะแนนชุดกิจกรรมการเรียนรู้			รวม
	ชุดกิจกรรมที่ 1	ชุดกิจกรรมที่ 2	ชุดกิจกรรมที่ 3	
	(50 คะแนน)	(50 คะแนน)	(50 คะแนน)	
26	41	44	48	133
27	43	43	43	129
28	44	43	40	127
29	42	38	43	123
30	40	42	44	126
31	40	43	41	124
32	35	40	37	112
33	41	40	40	121
34	41	38	38	117
35	40	42	42	124
36	43	40	45	128
37	44	40	38	122
38	43	39	38	120
39	44	43	40	127
40	45	42	39	126
รวม	1667	1658	1661	4986
$\bar{X}$	41.68	41.45	41.53	124.65
S.D.	2.59	2.09	2.50	5.12
ร้อยละ	83.35	82.90	83.05	83.10

ตารางที่ 46 คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้
เรื่อง งานประดิษฐ์ใบตอง

คนที่	การทดสอบ		ผลต่างของ คะแนน (D)	ผลต่างของคะแนน ยกกำลังสอง(D ²)
	ก่อนเรียน (30 คะแนน)	หลังเรียน (30 คะแนน)		
1	13	25	12	144
2	14	23	9	81
3	15	24	9	81
4	12	22	10	100
5	15	26	11	121
6	16	27	11	121
7	18	26	8	64
8	16	25	9	81
9	17	24	7	49
10	18	28	10	100
11	14	26	12	144
12	15	25	10	100
13	16	27	11	121
14	13	24	11	121
15	15	24	9	81
16	14	25	11	121
17	15	23	8	64
18	14	22	8	64
19	13	25	12	144
20	12	23	11	121
21	11	23	12	144
22	16	26	10	100
23	15	24	9	81
24	16	24	8	64

ตารางที่ 46 (ต่อ)

คนที่	การทดสอบ		ผลต่างของ คะแนน (D)	ผลต่างของคะแนน ยกกำลังสอง(D ²)
	ก่อนเรียน	หลังเรียน		
	(30 คะแนน)	(30 คะแนน)		
25	14	25	11	121
26	16	27	11	121
27	15	22	7	49
28	14	25	11	121
29	12	24	12	144
30	10	21	11	121
31	16	25	9	81
32	17	26	9	81
33	15	24	9	81
34	16	25	9	81
35	17	27	10	100
36	15	26	11	121
37	15	24	9	81
38	14	23	9	81
39	15	23	8	64
40	17	24	7	49
รวม	591	982	391	3909
$\bar{X}$	14.47	24.55		
S.D.	1.80	1.60		
ร้อยละ	49.25	81.83		

ตารางที่ 47 คะแนนเจตคติที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง งานประดิษฐ์ใบตอง

คนที่	ข้อที่																				รวม
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
1	5	4	5	5	5	4	4	5	4	4	5	4	3	5	5	5	4	4	5	5	4.50
2	4	5	4	4	4	3	3	4	5	5	4	4	4	5	4	3	5	5	5	4	4.20
3	4	4	5	5	4	4	4	5	4	4	3	5	3	5	5	4	4	5	5	4	4.30
4	5	5	4	4	5	5	3	4	4	5	4	5	4	5	5	4	4	4	5	4	4.40
5	5	5	5	4	5	5	4	4	5	4	5	5	5	5	5	5	3	4	5	4	4.60
6	5	4	5	5	4	4	5	5	4	5	4	4	4	4	5	5	4	4	5	3	4.40
7	5	5	5	5	4	5	5	4	4	5	4	5	5	5	5	5	5	3	5	3	4.60
8	5	4	5	4	4	5	4	5	4	4	5	5	4	5	5	5	5	3	5	3	4.45
9	5	5	5	5	5	5	5	5	5	3	5	5	4	5	5	4	4	3	5	5	4.65
10	4	5	4	4	5	5	4	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	4.70
11	5	5	4	5	5	5	5	4	5	5	4	4	4	5	5	5	4	4	4	5	4.60
12	5	5	3	5	4	4	5	5	5	4	4	5	5	4	4	5	3	4	4	5	4.40
13	5	4	4	5	4	5	4	4	4	4	4	5	4	3	3	5	4	3	3	5	4.10
14	5	4	4	5	4	5	5	5	5	3	3	5	4	4	4	4	5	3	3	4	4.20
15	4	5	5	4	5	4	5	5	4	3	4	4	4	3	3	5	5	3	3	5	4.15
16	4	5	5	5	5	4	5	5	5	4	4	4	5	4	5	5	4	3	3	5	4.45
17	5	5	4	5	4	4	5	4	5	5	5	4	4	5	4	5	4	4	4	5	4.50
18	4	5	4	5	4	5	5	4	4	5	5	5	5	4	5	5	3	4	4	5	4.50
19	4	5	5	5	3	4	4	4	5	4	4	4	5	4	5	5	3	5	5	5	4.40
20	3	4	5	5	4	5	5	4	5	4	5	4	5	5	5	5	4	5	5	5	4.60
21	4	5	3	5	5	5	5	5	5	3	4	4	4	5	5	5	5	5	3	5	4.50
22	5	4	4	4	4	4	4	5	4	3	3	5	5	5	5	4	4	4	4	5	4.25
23	5	5	5	3	3	5	5	4	5	5	4	4	5	5	4	3	3	5	5	5	4.40
24	4	4	4	4	3	4	4	5	5	4	5	5	5	5	5	5	4	4	5	5	4.45
25	4	5	5	4	4	5	5	4	5	5	4	4	4	4	4	5	5	4	5	5	4.50
26	5	4	4	5	5	4	5	4	4	5	4	4	5	5	4	5	4	4	4	5	4.45
27	4	4	4	4	4	4	4	5	4	4	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4.50
28	4	4	5	4	3	5	4	4	5	4	5	4	4	4	5	3	4	3	4	4	4.10
29	4	5	4	5	4	5	5	4	5	5	5	3	4	3	4	4	4	5	4	4	4.30

ตารางที่ 47 (ต่อ)

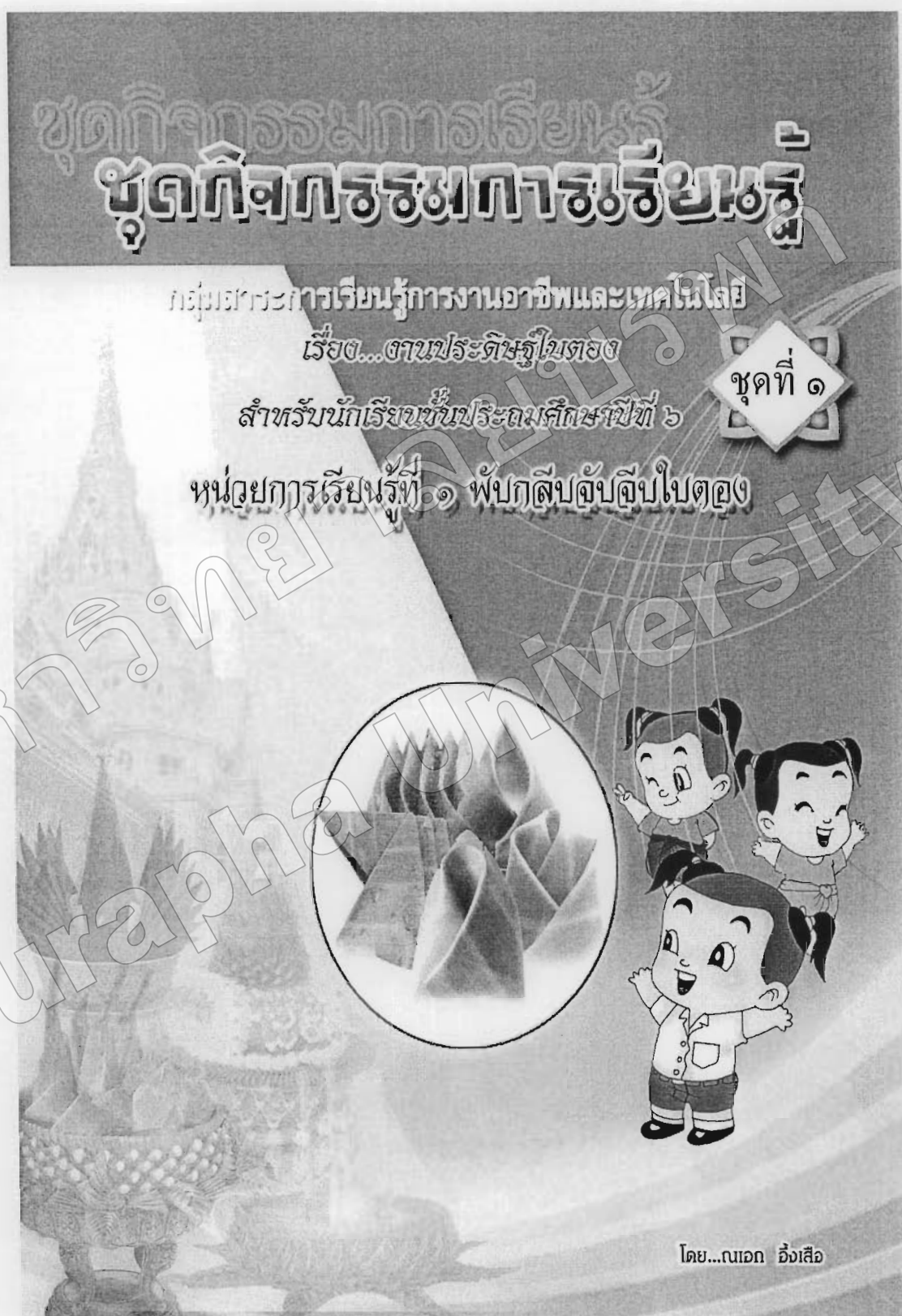
คนที่	ข้อที่																				รวม
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
30	4	5	4	5	4	5	5	4	5	3	5	4	5	4	4	4	3	3	5	4	4.25
31	5	4	5	5	5	5	5	5	5	4	5	3	4	4	4	5	3	3	4	5	4.40
32	4	4	4	5	5	5	5	5	5	3	5	4	4	4	4	4	4	4	4	5	4.35
33	5	5	4	5	4	5	5	5	3	3	5	4	4	4	4	5	5	5	3	5	4.40
34	5	5	4	5	4	5	4	4	5	4	5	5	4	5	4	4	4	4	5	5	4.50
35	5	5	3	4	3	5	5	5	4	5	5	5	3	4	4	5	3	5	5	5	4.40
36	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	4	4	5	4	4	5	5	5	5	4.75
37	3	4	5	4	4	5	4	4	5	4	5	5	4	5	5	4	5	5	4	5	4.45
38	4	3	4	5	5	5	5	5	5	3	5	4	5	5	4	5	4	5	4	5	4.50
39	5	4	4	5	4	4	5	4	5	5	5	4	4	5	5	4	5	4	5	5	4.55
40	4	4	4	4	3	3	4	4	5	4	4	5	4	5	5	5	5	4	5	4	4.25

ภาคผนวก จ

- ตัวอย่างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง งานประดิษฐ์ใบตอง ชุดที่ 1

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 พับกลีบบ้างจับใบตอง

- แบบวัดเจตคติของนักเรียนต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง งานประดิษฐ์ใบตอง
- แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ท้ายชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง งานประดิษฐ์ใบตอง
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

(ตัวอย่างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง งานประดิษฐ์ใบตอง ที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้น)

คำนำ

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ชุดนี้ ได้จัดทำขึ้นเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจใน หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง งานประดิษฐ์ใบตอง กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้จัดทำได้รวบรวมเนื้อหาเกี่ยวกับ ประวัติความเป็นมา ความสำคัญ ความหมาย ของใบตอง ขั้นตอนในการพับกลีบใบตองรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ชุดนี้ มีทั้งหมด 3 ชุด ประกอบด้วย

ชุดที่ 1 พับกลีบจับจีบใบตอง

ชุดที่ 2 ใช้ใบตองห่ออาหารภาชนะประดิษฐ์

ชุดที่ 3 ประดิษฐ์ใบตองสืบทอด ประเพณี พิธีกรรม

สำหรับเล่มนี้ เป็นชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง พับกลีบจับจีบใบตอง

1. กลีบประดับ ได้แก่ กลีบบัวสัตว์ตบมูขี้ แก้ว กลีบบัวสายเปล่ง กลีบดอกจอกแปลง
2. กลีบหลัก ได้แก่ กลีบคอดม้ กลีบกุหลาบ
3. กลีบสำหรับประดิษฐ์เป็นบายศรี

ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มีความชำนาญ เข้าใจในวิธีการปฏิบัติที่ถูกต้อง สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ชุดนี้คงให้ประโยชน์ต่อนักเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อไป

ณเอก อึ้งเสื่อ

สารบัญ

	หน้า
คู่มือครู.....	1
คู่มือนักเรียน.....	5
แบบทดสอบก่อนเรียน.....	8
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 พับกลีบจับจีบใบตอง เรื่อง กลีบประดับ.....	15
บัตรเนื้อหาที่ 1 เรื่อง ตันกล้วย.....	26
บัตรเนื้อหาที่ 2 เรื่อง ความรู้พื้นฐานในการประดิษฐ์ใบตอง.....	29
ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การพับกลีบประดับ.....	34
บัตรคำสั่ง เรื่องการพับกลีบประดับ.....	35
บัตรกิจกรรมที่ 1 เรื่องการพับกลีบประดับ (กลีบบัวสดตุนุ้ย).....	36
บัตรกิจกรรมที่ 2 เรื่องการพับกลีบประดับ (กลีบบัวสาย แปลง).....	42
บัตรกิจกรรมที่ 3 เรื่องการพับกลีบประดับ (กลีบดอกจอกแปลง).....	49
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 พับกลีบจับจีบใบตอง เรื่อง กลีบหลัก.....	54
บัตรเนื้อหาที่ 3 เรื่องการประดิษฐ์กลีบหลัก.....	64
ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การพับกลีบหลัก.....	67
บัตรคำสั่ง เรื่องการพับกลีบหลัก.....	68
บัตรกิจกรรมที่ 4 เรื่องการพับกลีบหลัก (กลีบกุหลาบ).....	69
บัตรกิจกรรมที่ 5 เรื่องการพับกลีบหลัก (กลีบหักคอม้า).....	75
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 พับกลีบจับจีบใบตอง เรื่อง กลีบสำหรับประดิษฐ์เป็นบายศรี.....	82
บัตรเนื้อหาที่ 4 เรื่องบายศรี	92
ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง กลีบสำหรับประดิษฐ์เป็นบายศรี.....	95
บัตรคำสั่ง เรื่องกลีบสำหรับประดิษฐ์เป็นบายศรี.....	96
บัตรกิจกรรมที่ 6 เรื่อง กลีบสำหรับประดิษฐ์เป็นบายศรี (บายศรีหน้าช้าง).....	97

สารบัญ(ต่อ)

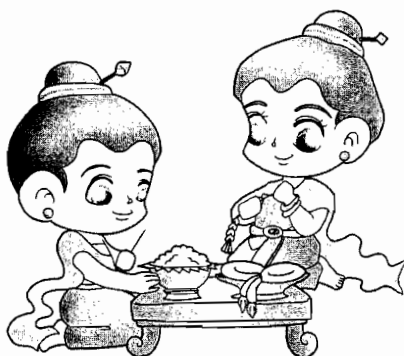
	หน้า
บัตรกิจกรรมที่ 7 เรื่อง กลีบสำหรับประดิษฐ์เป็นบายศรี(กลีบหน้านาค).....	103
บัตรกิจกรรมที่ 8 เรื่อง กลีบสำหรับประดิษฐ์เป็นบายศรี (กลีบหางหงส์).....	110
แบบทดสอบท้ายบทชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง พับกลีบจ้บจ้บใบตอง.....	117
เฉลยแบบฝึกหัดท้ายชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง พับกลีบจ้บจ้บใบตอง.....	122
แบบทดสอบ (ภาคปฏิบัติ).....	123
เอกสารอ้างอิง.....	119

คู่มือครู

คำชี้แจงสำหรับครู

1. ส่วนประกอบใบชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง งานประดิษฐ์ใบตอง
ชุดที่ 1 ประกอบด้วย
 - 1.1 คู่มือครู
 - 1.2 คู่มือนักเรียน
 - 1.3 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จำนวน 3 แผน
 - 1.4 บัตรเนื้อหา
 - 1.5 บัตรกิจกรรม
 - 1.6 แบบทดสอบท้ายชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ)
2. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เล่มนี้ใช้เวลา 8 ชั่วโมง
ใช้ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1-3 เรื่อง พับกลีบจับจีบใบตอง ดังนี้
 - 2.1 กลีบประดับ ใช้เวลา 2 ชั่วโมง
 - 2.2 กลีบหลัก ใช้เวลา 2 ชั่วโมง
 - 2.3 กลีบสำหรับประดิษฐ์เป็นบายศรี ใช้เวลา 2 ชั่วโมง
 - 2.4 แบบทดสอบท้ายชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ)
ใช้เวลา 2 ชั่วโมง

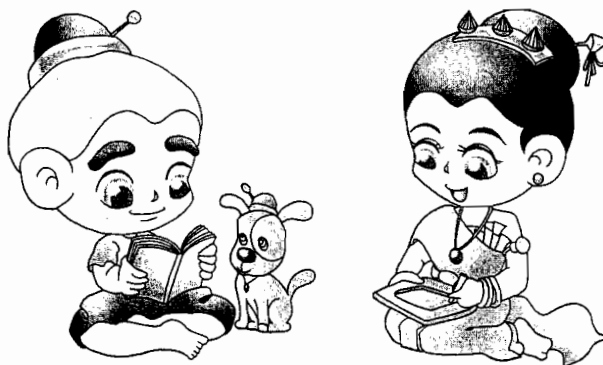
บทบาทของครูผู้สอน

คำชี้แจง ให้ครูผู้สอนดำเนินกิจกรรมดังนี้

1. ศึกษาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้
สาระการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดผลและ
ประเมินผล ประกอบชุดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เข้าใจ
2. ศึกษา ตรวจสอบและเตรียมเครื่องมือ วัสดุและอุปกรณ์ สื่อการเรียนรู้
เครื่องมือวัดและประเมินผล ที่กำหนดไว้ให้อยู่ในสภาพที่จะใช้งานได้
3. ก่อนสอนครูควรชี้แจงบทบาทและหน้าที่ของผู้เรียน และกำหนดข้อตกลงร่วมกัน
4. ขั้นตอนการสอน แบ่งออกเป็น 8 ขั้นตอน
 - ขั้นที่ 1 สร้างความสนใจ
 - ขั้นที่ 2 วิเคราะห์เสนอความคิด
 - ขั้นที่ 3 ศึกษาหาความรู้
 - ขั้นที่ 4 ฝึกทักษะปฏิบัติ
 - ขั้นที่ 5 ประเมินผลงาน
 - ขั้นที่ 6 แสดงผลงาน
 - ขั้นที่ 7 สรุปการเรียนรู้
 - ขั้นที่ 8 ศึกษาเพิ่มเติมเสริมทักษะ
5. ควรดูการทำงานขณะปฏิบัติกิจกรรมของกลุ่มอย่างใกล้ชิด ถ้าเกิดปัญหา
ครูควรเป็นที่ปรึกษาหรือให้คำแนะนำ ในการแก้ปัญหาในการเรียนได้ทันที โดย
เน้นให้นักเรียนได้ร่วมคิด ร่วมปฏิบัติกิจกรรม และสรุปผลการเรียน
6. สรุปคะแนนลงในแบบสรุปคะแนนในแบบบันทึกการเรียนรู้ของแต่ละชุด
7. หลังจากทีนักเรียนดำเนินกิจกรรมครบชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรียบร้อยแล้วให้ทำ
การทดสอบภาคปฏิบัติ
8. ทำแบบประเมินผลการเรียนเพื่อดูการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมความก้าวหน้าทางการ
เรียนของนักเรียน

สิ่งที่ครูต้องเตรียม

1. ครูตรวจสอบชุดกิจกรรมการเรียนรู้ให้มีครบทุกกิจกรรม เช่น
 - 1.1 บัตรเนื้อหา
 - 1.2 บัตรคำสั่ง บัตรกิจกรรมพร้อมอุปกรณ์ประจำแผนการจัดการเรียนรู้
 - 1.3 แบบทดสอบประจำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ พร้อมเฉลย
 - 1.4 แบบบันทึกผลการปฏิบัติกิจกรรม
2. วัสดุและอุปกรณ์
3. สื่อที่ใช้ประกอบชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ต่าง ๆ
 - 3.1 รูปภาพงานประดิษฐ์ใบตอง
 - 3.2 วีดิทัศน์ที่สาธิตขั้นตอนการประดิษฐ์งานใบตอง
 - 3.3 แผ่นใส ภาพบายศรีต้น บายศรีปากชาม
 - 3.4 เครื่องฉายภาพข้ามศรีษะ
 - 3.5 ตัวอย่างงานใบตองของจริงเช่น กระทงใบตอง
 - 3.6 แผ่นชาร์ตขั้นตอนการประดิษฐ์กลีบบใบตอง
 - 3.7 แบบจำลองงานใบตอง

การประเมินผลการเรียน

1. การสังเกต
2. การอภิปราย
3. ผลงานสำเร็จของชิ้นงาน
4. ประเมินพฤติกรรมการทำงาน (รายบุคคล)
5. กระบวนการในการทำงาน (วัดทักษะภาคปฏิบัติ)
6. ความสะอาดอุปกรณ์และการเก็บไว้อย่างมีระเบียบเรียบร้อย
7. การลงมือปฏิบัติจริงของนักเรียน
8. การตรวจใบงานการเขียนสรุป
9. ประเมินผลจากการทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
10. ประเมินพฤติกรรมการทำงาน จากการสอบปฏิบัติเมื่อเรียนครบชุดกิจกรรมการเรียนรู้

คู่มือนักเรียน

คำชี้แจงสำหรับนักเรียน

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ใช้เวลา 8 ชั่วโมง
2. จุดประสงค์การเรียนรู้ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1
 - 2.1 นักเรียนสามารถอธิบายเกี่ยวกับประวัติงานประดิษฐ์ใบตองได้ถูกต้อง
 - 2.2 นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะต่างๆ ของกลีบใบตองแต่ละประเภทได้
 - 2.3 นักเรียนมีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับประโยชน์ของต้นกล้วย
 - 2.4 สามารถประดิษฐ์กลีบใบตองได้ตามขั้นตอนและกระบวนการอย่างถูกต้อง
สวยงามตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้
3. นักเรียนรับเอกสารและอุปกรณ์จากครู ดังนี้
 - 3.1 คู่มือนักเรียน
 - 3.2 บัตรความรู้ ได้แก่
 - 3.2.1 บัตรเนื้อหาที่ 1 เรื่อง ต้นกล้วย
 - 3.2.2 บัตรเนื้อหาที่ 2 เรื่อง ความรู้พื้นฐานในการประดิษฐ์ใบตอง
 - 3.2.3 บัตรเนื้อหาที่ 3 เรื่อง การประดิษฐ์กลีบหลัก
 - 3.2.4 บัตรเนื้อหาที่ 4 เรื่อง บายศรี
 - 3.3 บัตรกิจกรรม ได้แก่
 - 3.3.1 บัตรกิจกรรมที่ 1 เรื่อง กลีบบัวสัตตบุษย์
 - 3.3.2 บัตรกิจกรรมที่ 2 เรื่อง กลีบกลีบบัวสายแปลง
 - 3.3.3 บัตรกิจกรรมที่ 3 เรื่อง กลีบกลีบดอกจอกแปลง
 - 3.3.4 บัตรกิจกรรมที่ 4 เรื่อง กลีบกุหลาบ
 - 3.3.5 บัตรกิจกรรมที่ 5 เรื่อง กลีบการค่อม้า
 - 3.3.6 บัตรกิจกรรมที่ 6 เรื่อง กลีบหน้าช้าง
 - 3.3.7 บัตรกิจกรรมที่ 7 เรื่อง กลีบหน้านาค
 - 3.3.8 บัตรกิจกรรมที่ 8 เรื่อง กลีบหางหงส์

บทบาทของนักเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนดำเนินกิจกรรมดังนี้

1. อ่านคำสั่งและปฏิบัติตามคำสั่งของกิจกรรมทีละขั้นตอนอย่างละเอียด
2. ดำเนินการกิจกรรม ตามบัตรกิจกรรม ให้ครบทุกกิจกรรม
3. นักเรียนตั้งใจปฏิบัติกิจกรรม อย่างจริงจัง ไม่ทำความรบกวนผู้อื่น ไม่ชวนเพื่อนในกลุ่มเล่นและส่งเสียงดัง
4. เมื่อนักเรียนปฏิบัติกิจกรรมสำเร็จแล้วให้นักเรียนเก็บอุปกรณ์เข้าที่ ทำความสะอาด และจัดเก็บโต๊ะเก้าอี้ ให้เรียบร้อย

แบบทดสอบก่อนเรียน

คำสั่ง

ให้เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว โดยเขียนเครื่องหมาย X ลงใน
กระดาษคำตอบ (เวลา 30 นาที)

1. การประเมินผลการทำงานช่วยให้เกิดประโยชน์อย่างไร
 - ก. ทราบข้อบกพร่อง ข. พัฒนาผลงาน
 - ค. ปรับปรุงผลงาน ง. ถูกทุกข้อ
2. ข้อใดเรียงลำดับขั้นตอนการทำงานด้วยกระบวนการกลุ่มได้ถูกต้อง
 - ก. เลือกหัวหน้า - วางแผนการทำงาน - กำหนดจุดมุ่งหมาย
- ปฏิบัติงานตามหน้าที่ - ประเมินผลงาน
 - ข. เลือกหัวหน้า - ประเมินผลงาน - วางแผนการทำงาน
- ปฏิบัติงานตามหน้าที่ - กำหนดจุดมุ่งหมาย
 - ค. เลือกหัวหน้า - กำหนดจุดมุ่งหมาย - วางแผนการทำงาน
- ประเมินผลงาน - ปฏิบัติงานตามหน้าที่
 - ง. เลือกหัวหน้า - กำหนดจุดมุ่งหมาย - วางแผนการทำงาน
- ปฏิบัติงานตามหน้าที่ - ประเมินผลงาน
3. ข้อควรปฏิบัติขณะการประชุมผู้กลับใบต้องได้ถูกต้อง
 - ก. ชี้น้ำตาลอดเวลาเพื่อไม่ให้ใบต้องเหี่ยว
 - ข. ฝึกใบต้องซ้อนกันหลายกลีบ
 - ค. หันด้านแข็งไปทางซ้ายขวามือขณะพับทุกกลีบ
 - ง. หันใบต้องได้ทุกด้านแล้วแต่ลักษณะของใบต้อง
4. การพับใบต้องทบปลายใบกับโคนใบทุกครั้งเวลาพับกลับช่วยให้เกิดประโยชน์อย่างไร
 - ก. หาจุดกึ่งกลางใบได้ถูกต้อง
 - ข. วัดขนาดของปลายใบต้อง
 - ค. แบ่งขนาดของใบต้อง
 - ง. เพื่อค้ำให้ใบต้องอ่อนง่ายต่อการพับ

5. กลีบชนิดใด มีการสอดใส่ด้วยกลีบของดอกกุหลาบด้านในได้สวยงาม
 - ก. กลีบรวงผึ้ง
 - ข. กลีบบัวตัดบุษย์
 - ค. กลีบกุหลาบ
 - ง. กลีบแปลงบัวสาย
6. การเขียนใบตองสำหรับห่อขนมเทียน ควรใช้สิ่งใด ช่วยให้ใบตองกลมเสมอกันทุกชั้น
 - ก. เครื่องตัด
 - ข. ชาม
 - ค. วงเวียน
 - ง. วัดเส้นผ่านศูนย์กลาง
7. การห่อแบบทรงนาง มีลักษณะอย่างไร
 - ก. มีไม้กลัดเพื่อยึดเท่านั้น
 - ข. ทรงสูงฐานแคบคาดด้วยเดียว
 - ค. ฐานเป็นสามเหลี่ยม ปลายแหลม
 - ง. ถูกทุกข้อ
8. การเย็บกลีบกุหลาบเรียงต่อกัน ควรทำอะไร
 - ก. สอดกลีบหลาย ๆ กลีบแล้วเย็บพร้อมกัน
 - ข. วางกลีบเรียงต่อกันเย็บด้วยจักร
 - ค. สอดกลีบเข้าด้านหน้าแล้วเย็บที่ละกลีบ
 - ง. เย็บด้วยการสอยซ้อนด้วย
9. การทำนมสาวถาดผลไม้ เพื่อประโยชน์อย่างไร
 - ก. ปกปิดรอยต่อ
 - ข. ทำให้ถาดมีแข็งแรง
 - ค. กันน้ำจากอาหารซึมผ่าน
 - ง. ถูกทุกข้อ
10. ข้อใด ไม่ใช่ กระบวนการทำงานกลุ่ม
 - ก. สมศรี เข้าร่วมประชุมสม่ำเสมอ
 - ข. ณเอก แบ่งหน้าที่กับเพื่อน ๆ
 - ค. ณัฐรินทร์ แสดงความคิดเห็น
 - ง. ธนสิทธิ์ มีภารกิจสำคัญเสมอ

11. ในการทำงานกลุ่มสิ่งใด ไม่ควร ปฏิบัติ
 - ก. แก้ปัญหาในการทำงาน
 - ข. ทำงานเฉพาะหน้าที่ของตนเอง
 - ค. ยึดหลักประชาธิปไตย
 - ง. แสดงความคิดเห็น
12. ถ้านักเรียนได้รับมอบหมายให้ทำงานร่วมกันกับเพื่อน ควรปฏิบัติอย่างไรเพื่อให้ประสบความสำเร็จ
 - ก. มีความสุขในการทำงาน
 - ข. เชื่อมมั่นในตนเองและกล้าตัดสินใจ
 - ค. รับผิดชอบและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
 - ง. เป็นผู้นำแล้วมอบหมายงานให้เพื่อน
13. สมาชิกในกลุ่มจะอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขได้ต้องปฏิบัติตามข้อใด
 - ก. ต่างคนต่างไม่ยุ่งเกี่ยวกับ
 - ข. ทำงานจนเสร็จ
 - ค. ชื้อขนมให้เพื่อน
 - ง. มีน้ำใจและช่วยเหลือกัน
14. งานใบตองเป็นงานประดิษฐ์ที่มีมาตั้งแต่สมัยโบราณปรากฏและบันทึกเป็นหลักฐานนั้นเกิดขึ้นในสมัยใด
 - ก. อยุธยา
 - ข. สุโขทัย
 - ค. ทวารวดี
 - ง. รัตนโกสินทร์
15. นักเรียนมีวิธีการอนุรักษ์งานใบตองเพื่อให้ชนรุ่นหลังนำไปปฏิบัติสืบทอดต่อไปได้อย่างไร
 - ก. น้องโมช่วยแม่ทำกระทงใบตองใส่ถ้วยเดียวแห้ง
 - ข. น้องรินเขี่ยถาดใส่ผลไม้จากใบตองส่งคุณครู
 - ค. เค่นประดิษฐ์กระทงไปลอยในวันลอยกระทง
 - ง. ถูกทุกข้อ

16. ใบตองที่นิยมนำมาประดิษฐ์งานใบตองคือใบตองชนิดใด
 ก. กล้วยน้ำว้า
 ข. กล้วยไข่
 ค. กล้วยเล็บมือนาง
 ง. กล้วยตานี
17. การพับกลีบของใบตองสามารถจำแนกได้ 3 ลักษณะ ได้แก่ข้อใด
 ก. กลีบค่อม
 ข. กลีบบัวสายแปลง
 ค. กลีบหน้าช้าง
 ง. กลีบหลัก กลีบรอง กลีบสำหรับประดิษฐ์เป็นบายศรี
18. การพับกลีบหลักให้สวยงามขึ้นอยู่กับสิ่งใด
 ก. เลือกใบตองที่สวย
 ข. การเก็บรักษา
 ค. การเช็ดใบตองให้สะอาด
 ง. การพับมุมของกลีบทั้งสองด้านให้เท่ากันทุกกลีบ
19. การประกอบกลีบหลัก ควรใช้ด้วยวิธีการใด
 ก. การเนา
 ข. การสอย
 ค. การด้นถอยหลัง
 ง. การสอยพันริม
20. วิธีใดเป็นการขยายพันธุ์ ทางธรรมชาติของต้นกล้วย
 ก. การติดตา
 ข. การต่อกิ่ง
 ค. การแตกหน่อ
 ง. การทาบกิ่ง
21. เรานำส่วนใดของกล้วยมาใช้ในการห่อขนม
 ก. ใบอ่อน
 ข. ใบแก่
 ค. ก้านของต้นจาก
 ง. หน่อจาก
22. ข้อใดต่อไปนี้ไม่ใช่ประโยชน์ของการนำใบตองมาห่อขนม
 ก. ยืดอายุของอาหาร
 ข. ปลอดภัยจากสารพิษ
 ค. กลิ่นหอม
 ง. รักษาสภาพแวดล้อม

23. การกระทำในข้อใดได้ชื่อว่าเป็นผู้มีความริเริ่มสร้างสรรค์
- นุ้ยประดิษฐ์ถาดใบตองจากถุงนมในโรงเรียน
 - อันจ้างเพื่อนเย็บใบตองส่งครู
 - เหนือลอกเลียนงานประดิษฐ์
 - ชัยบอกเพื่อนให้ออกแบบก่อนทำงาน
24. ถ้านักเรียนมีหอยกกล้วยขนาดเล็ก ใบตอง เข้ม ค้ำยหลอด ตะปู เข็ม นักเรียนจะเลือกประดิษฐ์ของใช้ในข้อใด
- กระถางดอกไม้ , กรวยใบตอง
 - กระถางสีมูม , กรวยใบตอง
 - ถาดใส่ผลไม้ , กรวยใบตอง
 - บายศรีปากชาม , กรวยใบตอง
25. การประดิษฐ์กรวยใบตองมีลักษณะวิธีการทำคล้ายการประดิษฐ์งานใบตองชนิดใด
- ตัวบายศรี
 - กลีบบัวสายแปลง
 - กลีบกุหลาบ
 - นมสาว , นมแมว
26. ลักษณะของกลีบบัวในข้อใดไม่เหมาะในการทำขอบกระถางลอย
- กลีบบัวตัดทอน
 - กลีบกุหลาบ
 - กลีบคอม้า
 - กลีบฟันปลา
27. การติดกลีบบัวชั้นที่สองควรติดด้วยวิธีการใดถูกต้องมากที่สุด
- ติดเสมอกับชั้นแรก
 - ติดสับหว่างลดระดับเล็กน้อย
 - ติดสับหว่างเสมอกับชั้นแรก
 - ติดบริเวณใต้กลีบชั้นแรก
28. ข้อใดคือคุณลักษณะของการเป็นหัวหน้ากลุ่มที่ดี
- เสียงดังฟังชัด
 - มั่นใจในตนเองสูง
 - มีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม
 - เป็นที่ชื่นชอบของเพื่อนในกลุ่ม

29. การทำงานเป็นกลุ่มจะช่วยให้เกิดประโยชน์อย่างไร

ก. งานจะเสร็จเร็ว

ข. จะแบ่งงานกันทำ

ค. งานจะยุ่งยาก

ง. งานจะสับสน

30. เมื่อนักเรียนเสร็จจากการทำงานแล้วนักเรียนควรทำสิ่งใดต่อไป

ก. นำผลงานไปจำหน่าย

ข. ออกแบบบรรจุภัณฑ์

ค. การทำความสะอาดสถานที่

ง. นำของมีคมใส่ปก

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เรื่อง งานประดิษฐ์ใบตอง

1.	ง	11.	ค	21.	ก
2.	ง	12.	ง	22.	ค
3.	ก	13.	ข	23.	ก
4.	ข	14.	ง	24.	ก
5.	ข	15.	ง	25.	ก
6.	ก	16.	ง	26.	ก
7.	ค	17.	ง	27.	ข
8.	ก	18.	ค	28.	ค
9.	ง	19.	ค	29.	ก
10.	ข	20.	ข	30.	ค

เก่งมากครับที่ทำได้ ครูขอปรบมือให้
ถ้าตอบผิดไม่ต้องเสียใจ ตั้งใจเรียนนะครับ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

รายวิชา การงานอาชีพและเทคโนโลยี

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

หน่วยการเรียนรู้ พับกลีบจับจีบใบตอง เรื่อง กลีบประดับ

เวลาเรียน 2 ชั่วโมง

ตัวชี้วัด

1. ง 1.1 ป. 6/1 อภิปรายแนวทางในการทำงานและปรับปรุงการทำงานแต่ละขั้นตอน
2. ง 1.1 ป. 6/2 ใช้ทักษะการจัดการในการทำงานและทักษะการทำงานร่วมกัน

สาระสำคัญ

การประดิษฐ์งานใบตองเป็นศิลปะหัตถกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงงานฝีมือที่ละเอียดอ่อนของไทย และเป็นภูมิปัญญาไทยที่บรรพบุรุษได้สร้างสรรค์เป็นผลงาน หลากรูปแบบ โดยเฉพาะการประดิษฐ์กลีบใบตองลักษณะต่าง ๆ ในการประกอบหรือการตกแต่งผลงาน เช่น กระถางใบตอง พานบายศรี พานดอกไม้อาบน้ำ เพื่อนำไปใช้งานในพิธีกรรมต่าง ๆ และสามารถนำไปประกอบอาชีพได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถอธิบายเกี่ยวกับประวัติงานประดิษฐ์ใบตองได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะต่างๆ ของกลีบใบตองแต่ละประเภทได้
3. นักเรียนมีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับประโยชน์ของต้นกล้วย
4. สามารถประดิษฐ์กลีบใบตองได้ตามขั้นตอน และเป็นกระบวนการอย่างถูกต้องสวยงามตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

สาระการเรียนรู้

1. ประโยชน์ของกล้วย
2. การเลือก เตรียมและทำความสะอาดใบตอง เพื่อนำมาใช้ในการพับกลีบ
3. หลักการปฏิบัติในการทำงานใบตอง
4. กลีบประดับ ได้แก่
 - กลีบบัวสัตว์คนุชย์
 - กลีบบัวสายเปล่ง

- กลีบดอกจอกเปลี่ยน

ทักษะ/กระบวนการ

1. ทักษะในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด
 - ทักษะการคิดวิเคราะห์
 - ทักษะการคิดสร้างสรรค์
3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
 - กระบวนการวางแผนการทำงาน
 - กระบวนการทำงานกลุ่ม
 - กระบวนการปฏิบัติ

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

ภาระงาน/ ชิ้นงาน

- บัตรกิจกรรมที่ 1 เรื่อง กลีบบัวสดตบussy
- บัตรกิจกรรมที่ 2 เรื่อง กลีบบัวสายแปลง
- บัตรกิจกรรมที่ 3 เรื่อง กลีบดอกจอกเปลี่ยน

กระบวนการเรียนรู้

ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน

ขั้นที่ 1: สร้างความสนใจ

ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหาที่จะศึกษา

ครูนำงานประดิษฐ์ใบตองรูปแบบต่าง ๆ เช่น กระถางใบตองที่ประกอบด้วยกลีบใบตองที่ต่างกันมาให้นักเรียนดู ให้นักเรียนแต่ละคนออกมาอภิปรายหน้าชั้นเรียน เรื่อง กลีบใบตองที่นักเรียนพบเห็น และนักเรียนชอบกลีบใบตองรูปแบบใดมากที่สุด

ขั้นที่ 2: วิเคราะห์เสนอความคิด

ครูให้นักเรียนอภิปรายร่วมกัน โดยครูตั้งคำถามให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย ดังนี้

หัวข้อที่ 1 กลีบใบตองรูปแบบต่างๆ นักเรียนคิดว่ามีขั้นตอนกระบวนการพับอย่างไร

หัวข้อที่ 2 ถ้านักเรียนจะสร้างสรรค์งานใบตองให้มีสีสันแปลกและสวยงาม

นักเรียนจะหาวัสดุชนิดใดมาประดิษฐ์

ขั้นที่ 3: ศึกษาหาความรู้

แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่มละ 5-6 คน เพื่อปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม

ครูให้ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มออกมารับบัตรเนื้อหาที่ 1 เรื่อง ค้นกล้วย และบัตรเนื้อหาที่ 2

เรื่อง ความรู้พื้นฐานในการประดิษฐ์ใบตอง ให้นักเรียนศึกษา

ครูนำแผ่นชาร์ตขั้นตอนการประดิษฐ์กลีบใบตอง มาให้นักเรียนศึกษาเกี่ยวกับขั้นตอนการพับกลีบชนิดต่าง ๆ ให้จดจำสังเกตกระบวนการพับ และนักเรียนร่วมกันสรุปโดยการจำแนกรูปแบบกลีบประดับ ดังนี้ 1. กลีบประดับชนิดแบนเรียบ 2. กลีบประดับชนิดจับกระพุ้งกัน จากนั้นบันทึกลงในกระดานแล้วออกมาอภิปรายหน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ 4: ฝึกทักษะปฏิบัติ

ตัวแทนนักเรียนออกมารับ

- บัตรกิจกรรมที่ 1 เรื่อง กลีบบัวสัตตบุษย์
- บัตรกิจกรรมที่ 2 เรื่อง กลีบบัวสายแปลง
- บัตรกิจกรรมที่ 3 เรื่อง กลีบดอกจอกแปลง
- แบบจำลองงานใบตอง

ตัวแทนนักเรียนอ่านคำชี้แจงของบัตรกิจกรรม ให้เพื่อนในกลุ่มฝึกปฏิบัติตามขั้นตอนในบัตรกิจกรรม ครูจะคอยสังเกตการปฏิบัติงานและแนะนำนักเรียนอย่างใกล้ชิด ครูให้นักเรียนจัดเก็บวัสดุอุปกรณ์ และ เครื่องมือให้เป็นระเบียบ

ขั้นที่ 5: ประเมินผลงาน

ครูตรวจผลงานของนักเรียนแต่ละกลุ่มแล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม

ขั้นที่ 6: แสดงผลงาน

นักเรียนแต่ละกลุ่มนำผลงานมาแสดงหน้าชั้นเรียน อธิบายขั้นตอนการทำและปัญหาที่พบขณะปฏิบัติและมีแนวทางแก้ไขอย่างไร

ขั้นที่ 7: สรุปการเรียนรู้

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปอภิปราย เรื่อง การพับกลีบประดับ

ขั้นที่ 8: ศึกษาเพิ่มเติมเสริมทักษะ

ให้นักเรียนทุกคนค้นคว้า เรื่อง การพับกลีบรูปแบบต่าง ๆ นอกเหนือจากเรื่องที่เรียน โดยการสอบถามฝึกฝนจาก ปราชญ์ชาวบ้าน หรือห้องสมุด

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. แบบทดสอบก่อนเรียน
2. ตัวอย่างงานใบตองของจริงเช่น กระถางใบตอง
3. แผ่นชาร์ตขั้นตอนการประดิษฐ์กลีบใบตอง
4. บัตรเนื้อหาที่ 1 เรื่อง ดันกล้วย
5. บัตรเนื้อหาที่ 2 เรื่อง ความรู้พื้นฐานในการประดิษฐ์ใบตอง
6. บัตรกิจกรรมที่ 1 เรื่อง กลีบบัวสัตว์ตบ
7. บัตรกิจกรรมที่ 2 เรื่อง กลีบบัวสายแปลง
8. บัตรกิจกรรมที่ 3 เรื่อง กลีบดอกจอกแปลง
9. แบบจำลองงานใบตอง

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

เป้าหมายการเรียนรู้	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์
ตัวชี้วัด 1. ง 1.1 ป. 6/1 อภิปรายแนวทางใน การทำงานและ ปรับปรุงการทำงาน แต่ละขั้นตอน	-ตรวจสอบผลงาน 1. บัตรกิจกรรมที่ 1 เรื่อง กลีบบัว สัตตบุญย์ 2. บัตรกิจกรรมที่ 2 เรื่อง กลีบบัวสาย แปลง 3. บัตรกิจกรรมที่ 3 เรื่อง กลีบ ดอกจอกแปลง	- แบบประเมินผลงาน สำเร็จของชิ้นงาน เรื่อง การพับกลีบ ประดับ	- ช่วงคะแนน 5-10 คะแนน ผ่านเกณฑ์
2. ง 1.1 ป. 6/2 ใช้ ทักษะการจัดการใน การทำงานและ ทักษะการทำงาน ร่วมกัน	-สังเกตการณ์พฤติกรรม ในการปฏิบัติงาน	- แบบสังเกต พฤติกรรมการ ปฏิบัติงาน ราชบุคคณ	- ช่วงคะแนน 9-16 คะแนน พฤติกรรมของนักเรียน ผ่านประเมิน

รายการประเมิน/ เกณฑ์	คำอธิบายระดับคุณภาพ / ระดับคุณภาพ		
	2 ผลงานมีความ เหมาะสมดี	1 ผลงานมีความ เหมาะสมพอใช้	0 ผลงานไม่เหมาะสม ควรปรับปรุง
1. ผลงานมีความ สมบูรณ์และ องค์ประกอบครบถ้วน	ผลงานมีความถูกต้อง ตามรูปแบบรูปแบบ ของชิ้นงาน ที่กำหนด ครบทุกองค์ประกอบ ดีมาก	ผลงานมีความถูกต้อง ตามรูปแบบของ ชิ้นงาน ที่กำหนดเพียง เล็กน้อย	ผลงานไม่ถูกต้องตาม รูปแบบของชิ้นงานที่ กำหนด
2. ประสิทธิภาพ	ผลงานประณีต มีความเรียบร้อย สะอาด และสวยงาม	ผลงานไม่ค่อยประณีต ไม่เรียบร้อย แต่มีความสวยงามบ้าง เล็กน้อย	ผลงานไม่เสร็จ สมบูรณ์ และไม่เรียบร้อย
3. ความสมดุลของ ชิ้นงาน	ผลงานมีความสวยงาม และมีขนาดสม่ำเสมอ ทุกส่วนเหมาะสมกัน	ผลงานมีความสวยงาม และค่อนข้างมีขนาด สมส่วน	ส่วนประกอบของ ผลงานมีความสวยงาม แต่มีขนาดไม่ เหมาะสม
4. การนำไปใช้ ประโยชน์	ผลงานมีความสวยงาม มีขนาดเหมาะสม และ แข็งแรงคงทน	ผลงานมีความมีขนาด เล็กหรือใหญ่เกินไป และแข็งแรงคงทน	ผลงานไม่แข็งแรงและ คงทน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
7 - 8	ดีมาก
5 - 6	ดี
3 - 4	พอใช้
1 - 2	ปรับปรุง

ระดับคุณภาพ

2	หมายถึง	ผลงานมีความเหมาะสมดี
1	หมายถึง	ผลงานมีความเหมาะสมพอใช้
0	หมายถึง	ผลงานไม่เหมาะสมควรปรับปรุง

เกณฑ์การประเมิน

1 - 4	คะแนน	ผลงานของนักเรียนไม่ผ่านการประเมิน
5 - 10	คะแนน	ผลงานของนักเรียนผ่านประเมิน

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

ระดับคุณภาพ

2	หมายถึง	มีพฤติกรรมการปฏิบัติงานของนักเรียนมีความเหมาะสมดี
1	หมายถึง	มีพฤติกรรมการปฏิบัติงานของนักเรียนมีความเหมาะสมพอใช้
0	หมายถึง	มีพฤติกรรมการปฏิบัติงานของนักเรียนไม่เหมาะสมควรปรับปรุง

เกณฑ์การประเมิน

1-8	คะแนน	พฤติกรรมการปฏิบัติงานของนักเรียนไม่ผ่านการประเมิน
9-16	คะแนน	พฤติกรรมการปฏิบัติงานของนักเรียนของนักเรียนผ่านประเมิน

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

บันทึกผลหลังสอน

1. ผลการสอน

.....

.....

.....

2. ปัญหา / อุปสรรค

.....

.....

.....

3. แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้จัดกิจกรรมการเรียนรู้
(นายณเอก อิงเสื่อ)

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้
ความเห็นของผู้บริหาร

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ
(.....)

ผู้อำนวยการ โรงเรียน.....

บัตรเนื้อหาที่ 1

เรื่อง ต้นกล้วย

ประวัติของกล้วย

กล้วยเป็นไม้ผลที่คนไทยรู้จักกันมานาน เนื่องจากกล้วยมีถิ่นกำเนิดในเอเชียใต้และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งในภูมิภาคดังกล่าว จากการศึกษาพบว่า กล้วยมีวิวัฒนาการถึง ๕๐ ล้านปีมาแล้ว ดังนั้นจึงเป็นไม้ผลที่มนุษย์รู้จักบริโภคเป็นอาหารกันอย่างแพร่หลาย เชื่อกันว่ากล้วยเป็นไม้ผลชนิดแรกที่มีการปลูกเลี้ยงไว้ตามบ้าน และได้แพร่พันธุ์จากเอเชียใต้ และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ไปยังดินแดนอื่นๆ ในระยะเวลาต่อมา

กล้วยมีการปลูกกันมากในเอเชียใต้ แม้ในปัจจุบัน ประเทศอินเดียเป็นประเทศที่มีการปลูกกล้วยมากที่สุดในโลก และมีพันธุ์กล้วยมากมายอีกด้วย เหมาะสมกับที่มีการกล่าวกันไว้ในหนังสือของชาวอาหรับว่า “กล้วยเป็นผลไม้ของชาวอินเดีย” ต่อมาได้มีหมอของจักรพรรดิโรมันแห่งกรุงโรมชื่อว่า แอนโตนิอุส มูซา (Antonius Musa) ได้นำหน่อกล้วยจากอินเดียไปปลูกทางตอนเหนือของอียิปต์ เมื่อประมาณ ๒,๐๐๐ ปีมาแล้ว หลังจากนั้นมีการแพร่ขยายพันธุ์กล้วยไปในดินแดนของแอฟริกาที่ชาวอาหรับเข้าไปค้าขายและพำนักอาศัย จนกระทั่งเมื่อประมาณ ค.ศ. ๘๖๕ ได้มีการกล่าวถึงกล้วยว่า ใช้ในการประกอบอาหารชนิดหนึ่งของชาวอาหรับ ซึ่งอร่อยและเป็นที่เลื่องลือมาก ชื่อว่า คาลาอิฟ (Kalaiif) เป็นอาหารที่ปรุงด้วยกล้วย เมล็ดอัลมอนด์ น้ำมัน ผสมกับน้ำมันนัต (Nut oil) ซึ่งสกัดจากผลไม้เปลือกแข็งชนิดหนึ่ง นอกจากใช้ประกอบอาหารแล้ว ชาวอาหรับยังใช้กล้วยทำยาอีกด้วย ชาวอาหรับเรียกกล้วยว่า “มูซา” ตามชื่อของหมอที่เป็นผู้นำกล้วยเข้ามาในอียิปต์เป็นครั้งแรก

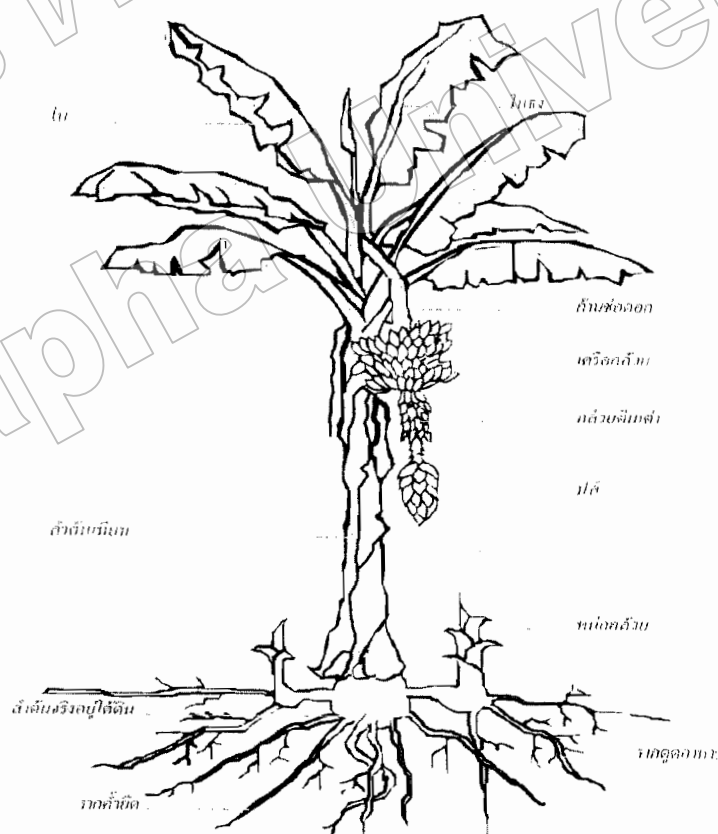
ในช่วงกลางคริสต์ศตวรรษที่ ๑๕ ชาวโปรตุเกสได้เดินเรือไปค้าขายบริเวณชายฝั่งตะวันตกของทวีปแอฟริกา และได้นำกล้วยไปแพร่พันธุ์ที่หมู่เกาะกะเนรี ซึ่งตั้งอยู่นอก ชายฝั่งตะวันตกเฉียงเหนือของทวีป หลังจากนั้น ชาวสเปนจึงได้นำกล้วยจากหมู่เกาะ กะเนรีเข้าไปปลูกในหมู่เกาะอินดีสตะวันตก ในอเมริกากลาง โดยเริ่มปลูกที่อาณานิคมซันโตโดมิงโก บนเกาะฮิสปันโยลา เป็นแห่งแรก แล้วขยายไปปลูกที่เกาะอื่นในเวลาต่อมา ส่งผลให้ดินแดนในอเมริกากลางมีการปลูกกล้วยเป็นพืชเศรษฐกิจกันอย่างแพร่หลาย และนับตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ ๑๕ เป็นต้นมา

ได้กลายเป็นแหล่งปลูกกล้วยส่งเป็นสินค้าออกมากที่สุดของโลก โดยปลูกมากในประเทศ
คอ스타ริกา และประเทศฮอนดูรัส

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

กล้วยมีลักษณะทางพฤกษศาสตร์ที่สำคัญๆ ดังนี้

- ลำต้น กล้วยมีลำต้นอยู่ใต้ดินเรียกว่า หัว หรือเหง้า (rhizome) ที่หัวมีตา (bud) ซึ่งจะเจริญ
เป็นต้นเกิดหน่อ (sucker) หลายหน่อ เรียกว่า การแตกกอ หน่อที่เกิด หรือต้นที่เห็นอยู่เหนือ
ดิน ความจริงแล้วมิใช่ลำต้น เราเรียกว่า ลำต้นเทียม (pseudostem) ส่วนนี้เกิดจากการอัดกันแน่นของ
กาบใบที่เกิดจากจุดเจริญของลำต้นใต้ดิน กาบใบจะชูก้านใบ และใบ และที่จุดเจริญนี้จะมีการเจริญ
เป็นดอกตามขึ้นมาหลังจากสิ้นสุดการเจริญของใบ ใบสุดท้ายก่อนการเกิดดอก เรียกว่า ใบธง

ที่มา : เบญจมาศ ศิลาชัย : สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนฯ ฉบับเสริมการเรียนรู้

- ดอก ดอกของกล้วยออกเป็นช่อ (inflorescence) ในช่อดอกยังมีกลุ่มของช่อ ดอกย่อยเป็น

กลุ่มๆ ระหว่างกลุ่มของช่อดอกย่อยแต่ละช่อจะมีกลีบประดับ หรือที่เราเรียกกันว่า กาบปลี (bract) มีสีม่วงแดงกันไว้ กลุ่มดอกเพศเมียอยู่ที่โคน และกลุ่มดอกเพศผู้ที่อยู่ปลาย เป็นส่วนที่เราเรียกว่า หัวปลี (male bud) ระหว่างกลุ่มดอกเพศเมียและดอกเพศผู้มีดอกกะเทย แต่บางพันธุ์ก็ไม่มี ในช่อดอกย่อยแต่ละช่อมีดอกเรียงซ้อนกันอยู่ ๒ แถว ถ้าเป็นดอกเพศเมีย ดอกเหล่านี้จะเจริญต่อไปเป็นผล

- ผล ผลก๊วยเกิดจากดอกเพศเมีย ซึ่งอยู่ที่โคน กลุ่มของดอกเพศเมีย ๑ กลุ่ม เจริญเป็นผล เรียกว่า ๑ หัว ช่อดอกเจริญเป็น ๑ เครือ ดังนั้นก๊วย ๑ เครืออาจมี ๒ - ๓ หัว หรือมากกว่า ๑๐ หัว ทั้งนี้แล้วแต่พันธุ์ก๊วยและการดูแล ผลของก๊วยมีการเจริญได้โดยไม่ต้องผสมพันธุ์ จึงทำให้ก๊วยส่วนใหญ่ไม่มีเมล็ด

- เมล็ด เมล็ดก๊วยมีลักษณะกลมเล็ก บางพันธุ์มีขนาดใหญ่ เปลือกหนา แข็ง มีสีดำ
- ราก เป็นระบบรากฝอย แผ่ไปทางด้านกว้างมากกว่าทางแนวตั้งลึก
- ใบ ใบก๊วยมีลักษณะเป็นแผ่นใบใหญ่ มีความกว้างประมาณ ๓๐ - ๕๐ เซนติเมตร ความยาว ๑.๗ - ๒.๕ เมตร ปลายใบมน รูปใบขอบขนาน โคนใบมน และแผ่นใบมีสีเขียว ใช้ทำบรรจุภัณฑ์ ทำงานประดิษฐ์จากใบตอง ฯลฯ

ที่มา : เศรษฐมนตร์ กาญจนกุล

บัตรเนื้อหาที่ 2

เรื่อง ความรู้พื้นฐานในการประดิษฐ์ใบตอง

ประวัติความเป็นมา

บรรพบุรุษของเราตั้งแต่สมัยโบราณได้คิดค้นนำใบตองมาห่อขนมและอาหารต่างๆ ใช้ในชีวิตประจำวัน ตลอดจนคิดประดิษฐ์ให้มีรูปร่างหรือรูปทรงสวยงามแปลกตาขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในงานพิธีตามประเพณีไทยต่าง ๆ เช่น การทำบุญในวันสำคัญ ๆ แล้ว ยังทำอย่างพิถีพิถันและสวยงามมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เป็นการแสดงฝีมืออวดกันให้น่าชื่นชมยินดี

เป็นการยากที่จะตอบคำถามว่างานใบตองมีมาตั้งแต่ในสมัยใดใครเป็นผู้ริเริ่มและสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมแขนงนี้ แต่ปรากฏเป็นหลักฐานในสมัยสุโขทัย จากหนังสือเรื่องท้าวศรีจุฬาลักษณ์หรือนางนพมาศว่าได้ถวายตัวเข้าเป็นพระสนมของสมเด็จพระร่วงเจ้า เมื่อวันที่ 4

พฤศจิกายน พ.ศ. 1907 ก็ได้ประดิษฐ์โคมลอยน้ำโดยเอาดอกไม้มาประดิษฐ์เป็นรูปดอกบัว ใช้ดอกไม้สดเป็นลวดลายที่สวยงามมาก แล้วตกแต่งด้วยผลไม้ที่แกะสลักเป็นรูปนกกำลังจิกกินเกสรดอกบัว เสียบรูปเทียนและโคมไฟลอยน้ำในพระราชพิธีจองเปรียงซึ่งมีขึ้นในวันเพ็ญ เดือน 12 เมื่อสมเด็จพระร่วงเจ้าทอดพระเนตรเห็น ก็ชมว่างามอย่างประหลาด เมื่อทรงสืบทราบว่าเป็นฝีมือของใครแล้วจึงบัญญัติแบบฉบับการทำโคมรูปดอกบัวลอยน้ำ ในวันเพ็ญเดือนสิบสองตามเหตุผลของสิ่งประกอบ ซึ่งนางนพมาศได้ทูลพระองค์ไว้ตั้งแต่นั้นต่อมาทุกสิ่งทุกอย่างได้เจริญขึ้นตามลำดับ จึงมีการคิดดัดแปลงแก้ไขกระทงลอยซึ่งเสียบด้วยใบตองขึ้นมาในรูปแบบที่แตกต่างกันมากมายหลายชนิด ดังที่ปรากฏให้เห็นในปัจจุบันนี้

ด้วยหลักฐานอันนี้แสดงให้เห็นชัดว่าบรรพบุรุษของเรามีศิลปะในการประดิษฐ์ ดอกไม้ ใบไม้ ผลไม้ และวัสดุต่าง ๆ มาก่อน สมัยสุโขทัยเป็นราชธานี แต่ไม่มีผู้ใด ได้เขียนไว้เป็นหลักฐานให้อนุชนรุ่นหลังได้ค้นคว้า งานใบตองเป็นงานที่แสดงให้เห็นความคิดสร้างสรรค์ด้านศิลปอันน่าภาคภูมิใจของบรรพบุรุษของเราแต่โบราณ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรมทางด้านจิตใจ ซึ่งประกอบด้วยความละเอียดอ่อน ประณีตบรรจงมีความสวยงามเป็นระเบียบ และความช่างคิด รู้จักคิดแปลง นำทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ทุกบ้านเรือนในสมัยนั้นมาสร้างสรรค์ หรือประดิษฐ์เป็นสิ่งสวยงาม และเป็นประโยชน์

งานใบตองจึงเป็นเอกลักษณ์ของคนไทยแขนงหนึ่งที่ไม่มีชาติใดจะทำได้เสมอเหมือน สำหรับใบตองนั้นนอกจากจะเย็บเป็นกระทงใส่ดอกไม้แล้ว ยังสามารถที่จะประดิษฐ์เป็น สิ่งประดิษฐ์อื่นๆ ได้อีกมากมาย เช่น งานพิธีต่าง ๆ จะมีการประดิษฐ์เป็นสิ่งแปลก ๆ มากมายหลาย ชนิดด้วยกัน และสิ่งที่ประดิษฐ์ขึ้นนั้นจะทำการอย่างประณีตสวยงาม พิศดารมาก เป็นการอวดฝีมือ กัน งานชนิดนี้บรรพบุรุษได้ถ่ายทอดให้ลูกหลานโดยการสอน การฝึกฝนเป็นประจำ โดยถือเป็น วิชาจำเป็นสำหรับผู้เป็นแม่บ้านจะต้องทำให้ได้ดี ตกมาสมัยนี้มีพลาสติกเกิดขึ้นมาแทนที่ ความ จำเป็นในการใช้ใบตองก็ค่อย ๆ น้อยลง (คู่มือการเรียนการสอน สคท.139 ศิลปะงานใบตอง ของ กรมอาชีวศึกษา. 2527: 1-2 , อ้างใน ประไพ บัวตุลกันธ์ (2549) หน้า 149-150)

การเลือกใช้ใบตองเพื่อใช้ในการประดิษฐ์

ชนิดของใบตอง การเตรียมใบตองเพื่อใช้ในการประดิษฐ์ให้พร้อมจะช่วยให้ การทำงาน สะดวก งานเสร็จเร็ว และบังเกิดผลดี ควรมีหลักดังนี้

1. ช่วงเวลาในการตัดใบตอง ในประเทศไทยมีต้นกล้วยอยู่หลายชนิด เช่น กล้วยหอม กล้วยน้ำว้า กล้วยไข่ กล้วยเล็บมือนาง และกล้วยตานี เป็นต้น ใบตองที่ดีที่สุด และ เหมาะสม ที่สุดที่จะนำมาใช้งานประดิษฐ์ใบตอง ได้แก่ ใบตองจากกล้วยตานี เพราะมีคุณสมบัติพิเศษ คือ มีความนุ่มเหนียว ไม่เปราะ หรือฉีกง่าย ความหนาพอเหมาะ ใบตองกล้วยน้ำว้า นิยมนำมาห่ออาหาร เพราะหาง่าย สีใบตองไม่ดก ไม่ทำให้สีของขนม และรสชาติเปลี่ยนไป

2. อายุของใบตอง การตัดใบตองควรเลือกตัดในเวลาเช้า และควรนำไปผึ่งให้น้ำค้าง ที่เกาะแห้งก่อนนำมาใช้ เพราะใบตองที่ตัดจากต้นใหม่ ๆ จะกรอบและแตกง่าย

การเลือกใช้งานใบตอง ควรเลือกใบที่ไม่ด่าง ไม่มีรอยฉีกขาด

ไม่สกปรก เนื้อใบนุ่มไม่แห้งกรอบ มีสีเขียวเข้มตลอด

ใบไม่แก่หรืออ่อนเกินไป ถ้าใบอ่อนเกินไปจะฉีกง่าย

และถ้าแก่เกินไปจะแข็ง กรอบ และแตกง่าย

การปฏิบัติเกี่ยวกับงานใบตอง

1. เตรียมวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ให้พร้อมก่อนลงมือปฏิบัติ
2. ต้องเช็ดใบตองให้สะอาดก่อนใช้ทุกครั้ง
3. เลือกใบตองที่สด ไม่แก่จนเกินไป สีเดียวกันตลอด และช่วงใบยาว
4. ขณะปฏิบัติงานควรฉีดพรมน้ำพรมบ่อย ๆ เพื่อให้ใบตองคงความสด
5. การประดิษฐ์ในส่วนที่ต้องการความหนาต้องประกบหน้าหลังและสลับรีวใบตองกันเพื่อป้องกันมิให้ใบตองแตกทุกครั้ง
6. เครื่องมือที่ใช้ในการประดิษฐ์ เช่น กรรไกร มีด ค้อนคม
7. เมื่อประดิษฐ์ชิ้นงานเรียบร้อยแล้วไม่ควรนำไปแช่น้ำ
8. หลังจากประดิษฐ์งานใบตองเสร็จแล้ว ถ้าต้องการให้งานใบตองสดทนนานเมื่อเย็บเสร็จแล้วควรแช่น้ำ แกว่งสารส้มไว้สักครู่ หรือแช่น้ำธรรมดาอย่างน้อย 2-3 ชั่วโมง เพื่อให้ใบตองฟื้นตัวจากการขาดน้ำ แล้วนำมาคลุมไว้ด้วยผ้าชื้น ถ้ามีตู้เย็นให้ทำงานใส่ถุงพลาสติก พรมน้ำสุกปากถุงเพื่อไม่ให้โดนอากาศโดยตรงอาจทำให้ใบตองเหี่ยวได้ แล้วนำไปแช่ในตู้เย็น

คุณค่าและประโยชน์ของงานใบตอง

1. ใช้บรรจุอาหาร ห่ออาหาร ห่อขนม ห่อผัก ดอกไม้ และสิ่งของต่าง ๆ
2. ช่วยให้ขนมและอาหารมีสีสันทนสวยงามและกลิ่น หอมหวานชวนรับประทาน
3. ประดิษฐ์เป็นภาชนะใส่ดอกไม้ ขนม ผลไม้ หรือ ใส่อาหารนำไปให้บุคคลที่เคารพนับถือจะเป็นสื่อของศิลปวัฒนธรรมประจำชาติที่แสดงถึงความรู้สึกที่ลึกซึ้งแก่ผู้รับ
4. ประดิษฐ์เพื่อใช้ในงานประเพณี ต่าง ๆ เช่น พานขันหมาก ขันหมั้น ขันสินสอด พานรับน้ำสังข์ในงานแต่งงาน ประดิษฐ์เป็นกลีบประดับกระทงในงานงานลอยกระทง บายศรีประเภทต่าง ๆ ในพิธีพิธียกเสาเอก ตั้งศาล ไหว้ครู ฯลฯ
5. ประดิษฐ์เพื่อใช้ในงานพิธีทางศาสนา เช่น พานดอกไม้รูปเทียน กระทงดอกไม้ แต่งเทียนพรรษา กระทงรูป เชิงเทียน กระทงสังฆทาน กระทงสลากภัตร ถาดใบตองสำหรับใส่ขนม ผลไม้ถวายพระ
6. เป็นศิลปะแขนงหนึ่งที่บ่งบอกถึงความเป็นไทยเพราะมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว มีความละเอียด ประณีต อ่อนโยน มีระเบียบมีความสง่างามแบบวิจิตร ไม่มีชาติใดเสมอเหมือน

ถือได้ว่าเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ

7. ช่วยให้จิตใจสงบร่มเย็นการนำใบตองมาประดิษฐ์เป็นสิ่งต่าง ๆ ที่สวยงามย่อมนำมาซึ่งความเพลิดเพลินความสงบร่มเย็นแห่งจิตใจ เพราะจิตใจมีสมาธิ จะมีจินตนาการแห่งความคิดริเริ่มสร้างสรรค์แต่สิ่งดั้งเดิม ผู้ทำงานใบตองจะเป็นผู้มีอารมณ์ดี

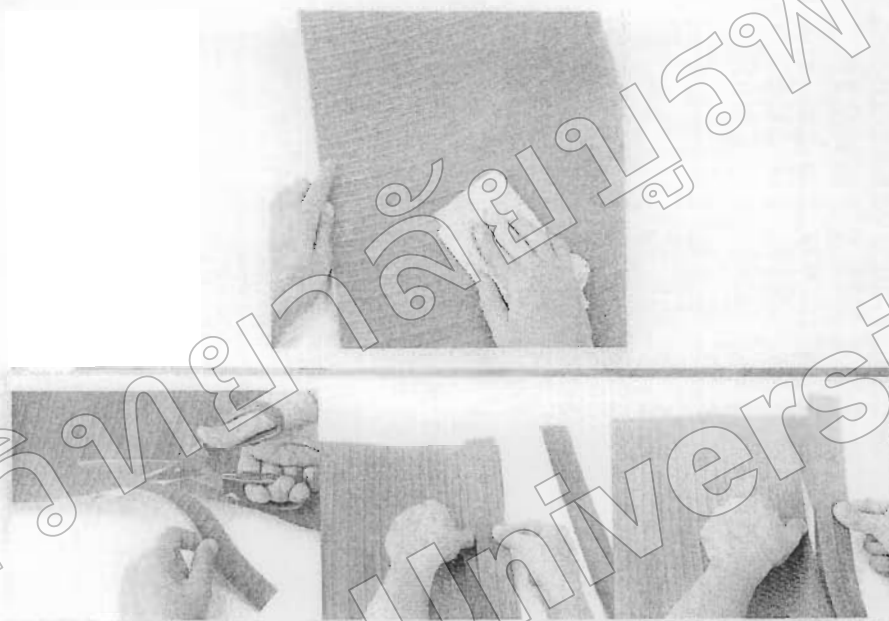
4. ใช้เป็นอาชีพหลักหรืออาชีพเสริมหรืออาชีพรองเพื่อเพิ่มรายได้แก่ครอบครัว

ที่มา : เศรษฐมนตร์ กาญจนกุล

การเตรียมใบตอง

การเตรียมและการฉีกใบตองถือเป็นปัจจัยพื้นฐานที่ช่วยทำให้ผลงานออกมาดี และเกิดความสวยงาม

ที่มา : ปรัชญา แพนงกุล

1. การทำความสะอาดใบตอง

ล้างใบตองด้วยน้ำสะอาด หรือใช้ผ้าชุบน้ำหมาดๆ เช็ดตามรอยร้วใบตองให้สะอาด นำใบตองไปผึ่งลม เพื่อให้ใบตองนุ่มพอเหมาะต่อการพับกลีบชนิดต่างๆ

2. การฉีกใบตอง

ตัดเส้นกลางใบตองออก ใช้ปลายเข็มหูดิจิกแล้วฉีกชั้นที่ใช้เป็นแบบ ควรใช้แผ่นเดียวตลอดและอย่าฉีกซ้อนทับกันหลายชั้น เพื่อขนาดที่เท่ากันและไม่คลาดเคลื่อน

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี
งานประดิษฐ์ใบตอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง พับกลีบจับจีบใบตอง
เรื่อง : การพับกลีบประดับ

บัตรคำสั่ง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง : การพับกลีบประดับ

1. ให้นักเรียนเลือกหัวหน้ากลุ่ม รองหัวหน้า เลขานุการ
2. หัวหน้าอ่านบัตรคำสั่งให้สมาชิกในกลุ่มฟังให้เข้าใจ
3. ให้สมาชิกปฏิบัติตามกิจกรรมตามบัตรกิจกรรม
 - 3.1 ศึกษาบัตรกิจกรรมให้เข้าใจ และฝึกการพับกลีบประดับด้วยใบตองสดตามขั้นตอนอย่างระมัดระวัง
 - 3.2 ให้นักเรียนทุกคนฝึกปฏิบัติการพับกลีบทุกชนิด ชนิดละ 3 กลีบ
 - 3.3 เมื่อนักเรียนปฏิบัติตามกิจกรรมเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้เช็ดทำความสะอาดเก็บอุปกรณ์ทุกอย่างให้ เรียบร้อย และทำความสะอาดพื้นที่ในการปฏิบัติงาน

หมายเหตุ วัสดุอุปกรณ์ที่เตรียมให้ ได้แก่

1. ใบตองสด 2 ทาง
2. กรรไกร 1 เล่ม
3. มีดเล็ก 1 เล่ม
4. ผ้าเช็ดใบตอง
5. ลวดเย็บกระดาษ

บัตรกิจกรรมที่ 1

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี
งานประดิษฐ์ใบตอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง พับกลีบจับจีบใบตอง
เรื่อง : การพับกลีบประดับ (กลีบบัวสัตตบงกช)

สาระสำคัญ

การพับใบตองเป็นกลีบบัวสัตตบงกช ถือว่าเป็นกลีบประดับ หรือเรียกว่า กลีบรอง มีลักษณะคล้ายกลีบ บัวใช้ในการประดับตกแต่ง หรือใช้ปิดรอยต่อ รอยเย็บ ของกลีบหลักได้ เช่น กระถางกรวยใบตอง เป็นต้น

สิ่งที่ต้องเตรียม

วัสดุ/อุปกรณ์

1. ใบตองสด 2 ทาง
2. ผ้าทำความสะอาดใบตอง
3. กรรไกร
4. มีดเล็ก
5. ลวดเย็บกระดาษ

วิธีทำ

1. ตัดใบตองขนาดกว้าง 3 เซนติเมตร ความยาว 7 เซนติเมตร หันด้านนวลเข้าหาตัว
2. พับใบตองด้านยาวให้ปลายทั้งสองเสมอกัน จะเกิดสันทบเป็นแนวกึ่งกลาง
3. เริ่มพับด้านขวามือก่อนด้วยการแบ่งใบตองออกเป็น 3 ส่วน จากแนวกึ่งกลาง พับใบตองด้านขวามือลงมา 1 ใน 3 ส่วนของใบตอง

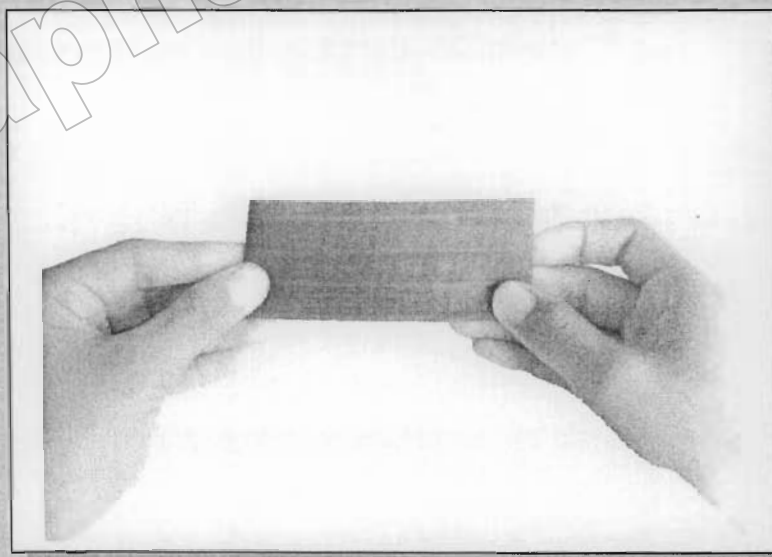
4. พับทบเข้ามาอีกครั้งให้สันทบใบตองตั้งฉาก
5. ปลายใบตองด้านซ้ายทำเช่นเดียวกันจนเกิดสันทบขนานกับกึ่งกลาง
6. บีบปลายกลีบทั้งสองด้านซ้ายและขวาขึ้นและลงให้เกิดกระพุ้ง เมื่อพับกลีบเสร็จเย็บกลีบด้วยลวดเย็บกระดาษให้เรียบร้อย

ขั้นตอนการพับกลีบบัวสัตตบุษย์

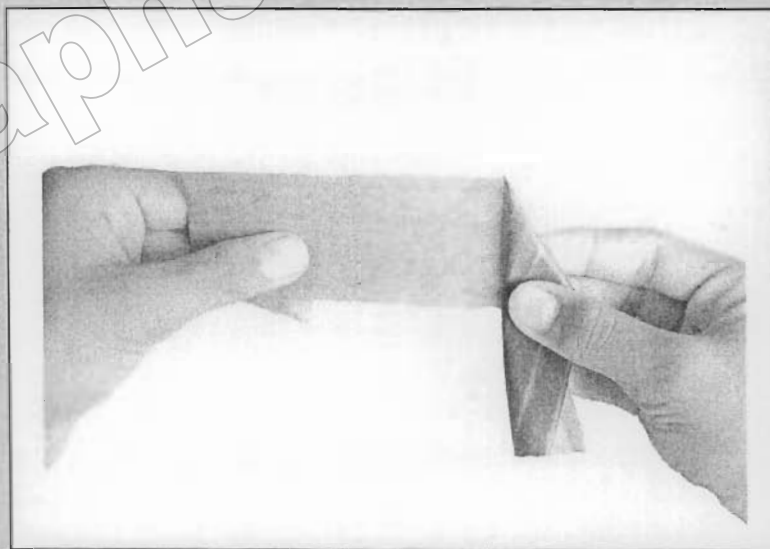
1. ตัดใบตองขนาดกว้าง 3 เซนติเมตร ความยาว 7 เซนติเมตร หันด้านนอกเข้าหาตัว

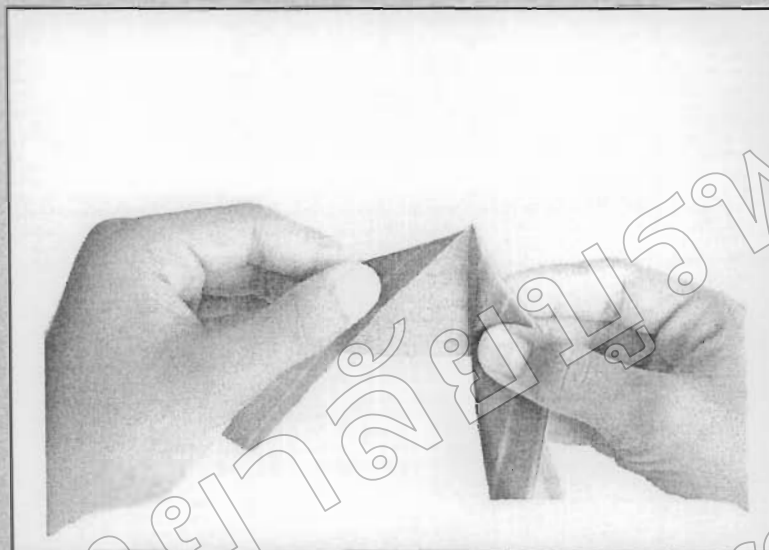
2. พับใบตองด้านยาวให้ปลายทั้งสองเสมอกัน จะเกิดสันทบเป็นแนวกึ่งกลาง

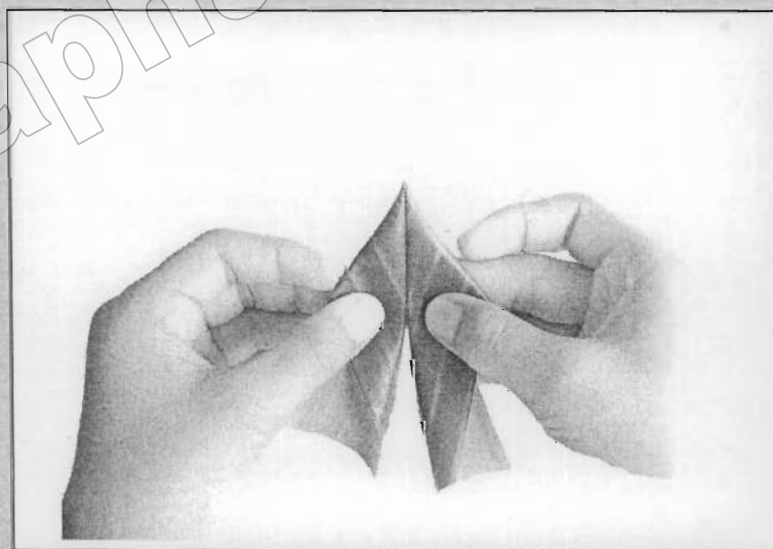
3. เริ่มพับด้านขวมือก่อนด้วยการแบ่งใบตองออกเป็น 3 ส่วน จากแนวกึ่งกลาง พับใบตองด้านขวามือลงมา 1 ใน 3 ส่วนของใบตอง

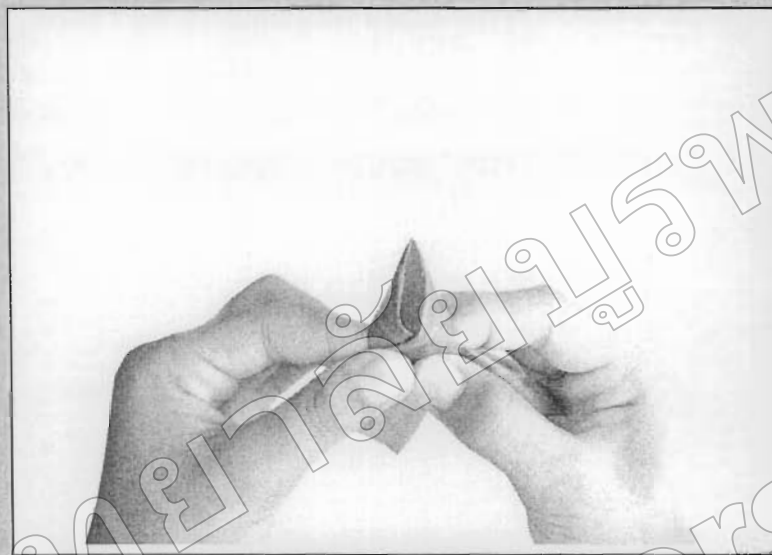
4. พับทบเข้ามาอีกครั้งให้สันทบใบตองตั้งฉาก

5. ปลายใบตอดด้านซ้ายทำเช่นเดียวกันจนเกิดสันทบขนานกับกึ่งกลาง

6. บีบปลายกลีบทั้งสองด้านซ้ายและขวาขึ้นและลงให้เกิดกระพุ้ง ให้เมื่อพับกลีบเสร็จเข้า
กลีบด้วยลวดเย็บกระดาษให้เรียบร้อย

7. ดึงกะลิบบัวสัตตบงกช

หมายเหตุ อาจใส่กะลิบดอกไม้ก่อนพับจะทำให้เห็นสีสดใสชัดเจน

กรรไกรเป็นของมีคม เพื่อนๆ
อย่านำมาหยอกล้อกัน นะ
“ทำให้เกิดอันตรายได้”

